

A close-up photograph of two butterflies perched on a yellow flower. The butterfly on the left has brown wings with numerous black spots and a few orange spots. The butterfly on the right has light blue wings with black spots and a few orange spots. The background is a soft, out-of-focus green.

Početí, narození a raná péče o dítě kdysi a dnes

MUDr. Eva Nosková; Radomír Nosek

Rozmnožování motýlů

- Naši nejznámější motýli, babočka kopřivová a babočka paví oko, přezimují jako dospělci a brzy zjara, když začne svítit slunce, vylétají nabrat sílu na prvních jarních květinách. Období rozmnožování přichází v dubnu, kdy samičky začnou vylučovat feromony a tak vábit samečky. Po oplodnění kladou vajíčka.

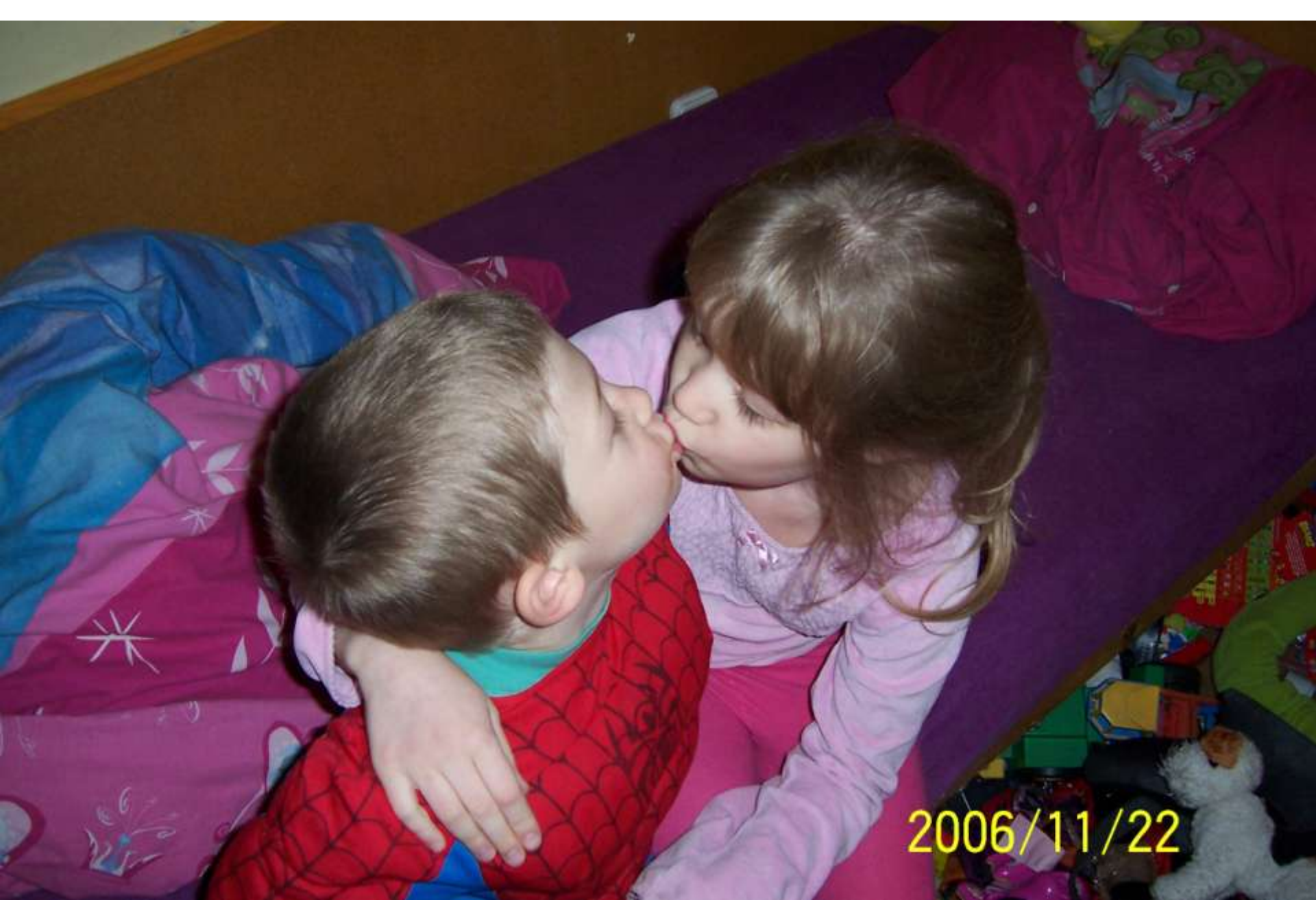

*„Také já jsem smrtelný člověk, stejný jako všichni,
potomek toho, který jako první byl učiněn ze země.
V matčině lůně jsem byl utvářen v tělo,
po deset měsíců jsem v krvi houstl
z mužského semene po slastném spojení v spánku.
A když jsem se narodil, nadechl jsem vzduch společný všem
a spočinul na zemi, kde všichni stejně trpí,
a první zvuk vydal jsem v pláči, stejně jako všichni.
Vychován jsem byl v plénkách a ve starostech.
Vždyť nikdo z králů neměl jiný počátek žití;
vstup do života je tentýž, stejný je i odchod.“*

(Mdr 7, 1 – 6)

Živě narození	1991	2001	2004	2005	2006	2007	2008
V manželství	116 651	69 439	67 825	69 802	70 572	75 095	76 113
Mimo manželství	12 703	21 276	29 839	32 409	35 259	39 537	43 457

- Vdaným ženám se v roce 2008 narodilo 63,7 % dětí.
- Zastoupení dětí narozených v manželství v posledních letech výrazně klesá.
- Zvyšuje se relativní četnost dětí narozených mimo manželství.
- V roce 2008 dosáhla již 36,3 %.

Početí

„Početí člověka začíná spojením vajíčka ženy s mužskou buňkou semennou. Vajíčka tvoří se ve vaječnicích, uložených v pánvi ženy. Zárodečné buňky mužské, símě, tvoří se ve varlatech. Při pohlavním styku přichází símě do pochvy ženy. Odtud putují vlákna semenná jak hádátka do dělohy a vejcovodu, hledajíce vajíčko.“

ŠIMSA, J. *Přírodní léčba a domácí lékař.*
Praha : F. Strnadel a spol., 1923, 1392 s.

Početí

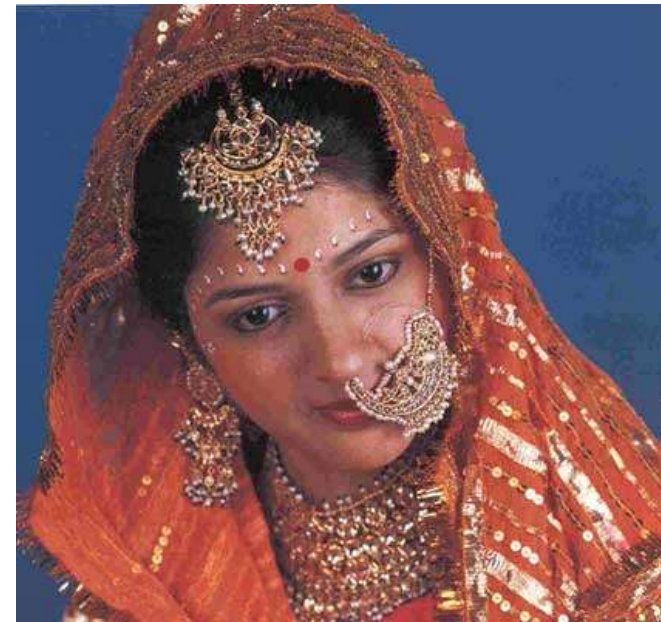
- V České republice je asi 5 % dětí počato ve zkumavce.
- V Dánsku je podíl takto narozených dětí na počet všech živě narozených dětí v populaci 18 %.
- Menší nebo stejný počet dětí narozených za pomoci asistované reprodukce mají tradičně katolické země, jako je Polsko nebo Irsko, a státy, které do EU vstoupily teprve nedávno - Bulharsko, Litva.

Těhotenství

Doporučení pro těhotné

- Od 1. dne veselé
- Oblečené do krásných šatů a šperků
- Vyhýbat se zápachu a ošklivým věcem
- Vyhýbat se hluku, hněvu a strachu
- Vyhovět chutím
- Přiměřeně se pohybovat
- Nezvedat těžká břemena
- Chránit se před nemocemi

Doporučení Jana Amose Komenského

- Těhotná žena:
- se má zbožně modlit,
- vyhýbat se alkoholu,
- nepřejídat se ani nehladovět,
- vyhýbat se pouštění žilou,
- vyhýbat se nemocem,
- pohybovat se tak, aby dítě neohrozila pádem
- vyhýbat se leknutí, hněvu, starostem a smutku,
- vyhýbat se ospalosti, lenosti a zahálce,
- být ochotná a pracovitá.

Pomoc při porodu

- Starší a zkušenější ženy – porodní báby
- Tajemství a magické rituály
- Ochranná božstva

Soška objevená v září 2008 v jeskyni Hohle Fels v jihozápadním Německu. Je asi 5 cm vysoká, více než 35 000 let stará.

Věstonická venuše z pálené hlíny stará asi 30 000 let. Je 11,5 cm vysoká.

Porod

- „*secreta mulieris*“ – ženská tajemství
- „*Haec ars viros dedecet.*“ – Toto umění nepřísluší mužům.

Polohy při porodu

- Ve stoje
- Zavěšené za paže
- Na bobku
- Vsedě
- Vleže na boku
- Vleže na zádech
- Ve vodě

Tišení bolesti

- Podávání vína
- Opium
- Směs konopí a mandragory
- Tlaková masáž
- Koupele

Tišení bolesti

- **Infiltrační analgezie** už se neužívá, matku i dítě ohrožuje množství anestetika
- **Pudendální analgezie** blokáda větví n. pudendus, znecitliví jen perineum
- **Epidurální analgezie** přechodné přerušení nervových vzruchů podáním anestetika do epidurálního prostoru
- **Hypnóza**
- **Behaviorální techniky**
- **Koupele**
- **Vhodný pohyb**

Císařský řez

- Římské právo - Královský zákon zakazoval pohřbít těhotnou ženu před tím, než jí byl plod vyříznut z těla, aby měl naději na život.
- 1500 – zvěrokleštič Jakub Nufer v kantonu Thurgau.
- 1581 – monografie o řezu, Paříž.
- Církev tuto praxi podporovala, aby živý plod mohl být pokřtěn.
- 1786 – první operace na živé ženě v Čechách - válečný chirurg Josef Staub.
- 1847 – možnost použití anestezie a ve dvacátém století transfuze a antibiotická léčba.

Císařský řez

- ČR
1990 – 7,7 %
2007 – 20,3 %
- Polsko 27 %
- Velká Británie 30 %
- USA 46 %
- Doporučení WHO < 10 %
- Šestinásobně vyšší pravděpodobnost komplikací

Příčiny

- Nárůst počtu starších rodiček.
- Nárůst počtu vícečetných těhotenství.
- Změna přístupu k porodu dítěte koncem pánevním.
- Velké plody.
- Strach z porodu a porodních komplikací.
- Bezbolestný sex po porodu.

Porodní sál

- Uvolnit se a poddat instinktům
- Oživení traumát
- Deprese

Otec

- Úcta k otci
- Poslední rozhodnutí o životě a přijetí dítěte
- Otec u porodu

Pedocentrismus

Zrcadlení

Děkuji za pozornost

Nosková, Eva; Nosek, Radomír. *Početí, narození a raná péče o dítě kdysi a dnes* [prezentace]. Konference Láska & pevné objetí/Liebe & Festhalten, Praha, 14.-17.10.2009. Dostupné na WWW:
<http://www.prekopova-pevneobjeti.cz/Kongres2009/noskovi.pdf>